

UPDATE 20-01-2022

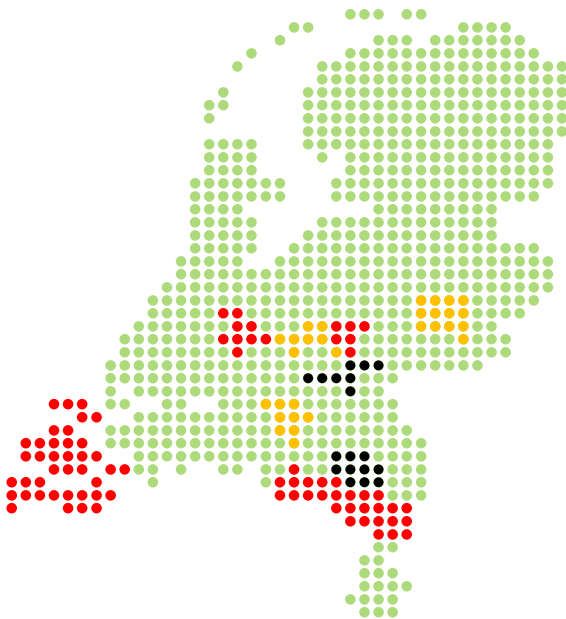
Kalkoenen

Verhoogde waakzaamheid voor *Mycoplasma gallisepticum* in de Nederlandse pluimveesector

Neem contact op met uw begeleidend dierenarts om te bespreken of, en zo ja, welke genoemde adviezen voor uw situatie van belang zijn in de huidige situatie van verhoogde waakzaamheid *Mycoplasma gallisepticum*.

Toename uitbraken *Mycoplasma gallisepticum* (Mg) in de commerciële pluimveesector

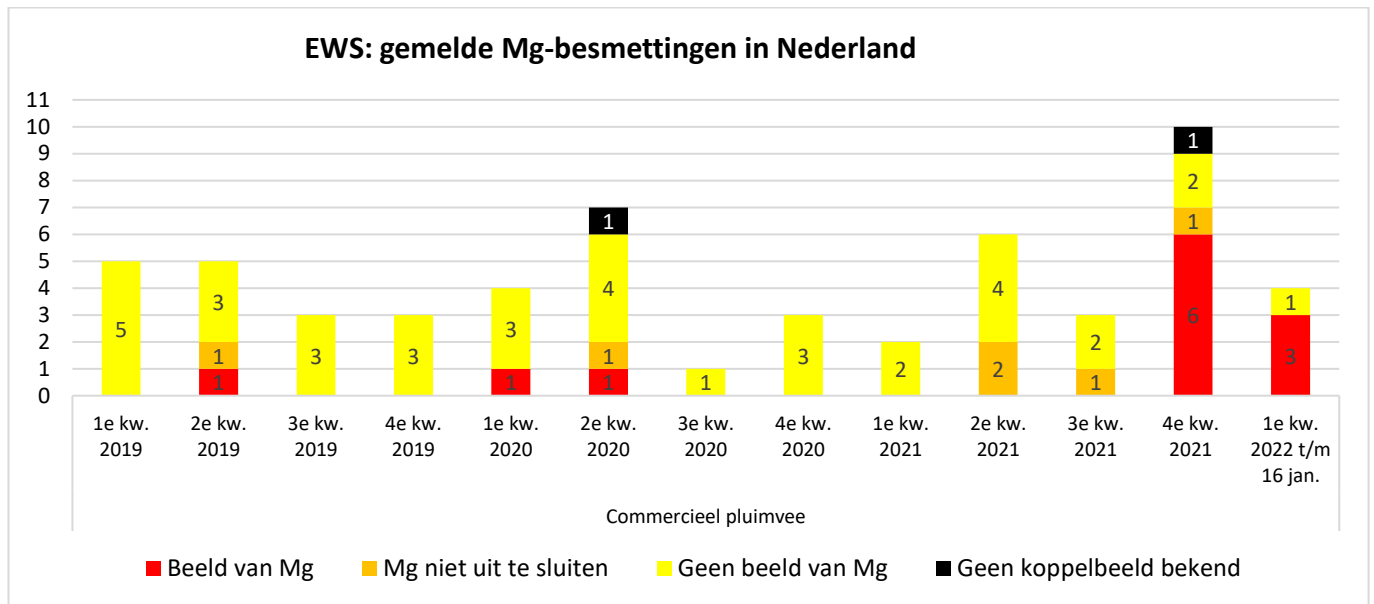
Sinds eind oktober 2021 is er sprake van een toename van Mg-uitbraken in de pluimveesector. Kalkoenen, legkoppels en vermeerderingskoppels zijn getroffen door Mg. Tevens wordt deze toename van Mg-uitbraken vooral gezien in de pluimveedichte gebieden (zie kaart en grafiek).

Kaart: EWS-meldingen voor *Mycoplasma gallisepticum* (Mg) in de periode januari 2021 t/m 20 januari 2022 (Bron: GD;EWS)

- Laatste meldingen (twee op 14 januari 2022)
- Meldingen in de afgelopen 8 weken
- Meldingen in de 8 weken daarvoor

Het aangekleurde gebied is gebaseerd op de eerste twee cijfers van de postcode en is daarmee indicatief voor de locatie van de melding, maar niet voor de grootte van het gebied met een verhoogd risico.

Grafiek: EWS-meldingen voor *Mycoplasma gallisepticum* (Mg) in de periode 2019 t/m 17 januari 2022 (Bron: GD;EWS).

Koppelbeeld 'Beeld van Mg' in het 4^e kwartaal van 2021: vleesvermeerdering: n=1; leghennen: n=2; vleeskalkoenen: n=3

Koppelbeeld 'Beeld van Mg' in de eerste twee weken van 2022: vleesvermeerdering: n=2; vleeskalkoenen: n=1

Verhoogde waakzaamheid en adviezen

Door de huidige toename van Mg in de pluimveesector en de betrokkenheid van pluimveedichte regio's, is het van belang voor de pluimveesector om maatregelen te nemen om verdere verspreiding van Mg te voorkomen.

Algemene adviezen voor de kalkoensenector in een situatie van verhoogde waakzaamheid

Uitsluiten van een Mg-besmetting op uw bedrijf:

1. Sluit Mg uit bij ademhalingsproblemen in het koppel. Dit kan door swabs te laten nemen door uw dierenarts en deze middels PCR te laten onderzoeken op de aanwezigheid van Mg.
2. Laat uw kalkoenenkoppel, buiten het verplichte Mg-onderzoek, aan het eind van de mestperiode, onderzoeken op de aanwezigheid van Mg of Mg-afweerstoffen. Hiermee krijgt u in beeld of er (ongemerkt) toch een infectie heeft gespeeld en kunt u maatregelen nemen voor het volgende te plaatsen koppel.
3. Laat kalkoenenkoppels die tussentijds overgeplaatst worden naar een ander bedrijf twee tot drie dagen voor het overplaatsen testen op de aanwezigheid van Mg met een PCR-test. Hiermee voorkomt u verspreiding van een (eventueel symptomloos) aanwezige infectie.

Bedrijfshygiëne

1. Handhaaf een zodanige bedrijfshygiëne dat de besmetting niet binnengesleept of versleept kan worden met personen, gereedschap en andere materialen. Hanteer een strikt douchebeleid voor alle bezoekers. Direct en indirect contact met besmette koppels moet vermeden worden.
2. Voorkom insleep vanuit de omgeving. Weer wilde vogels door alle inlaten te voorzien van gaas. Ook niet-commercieel pluimvee hoort niet in de buurt van de stal te kunnen komen.
3. Voer de mest direct af van uw bedrijf onder gunstige weersomstandigheden (dus niet bij harde wind en droog weer) in afgedekte containers.

Adviezen bij een Mg-besmetting

Neem contact op met uw dierenarts om een programma op te zetten voor de aanpak van Mg in uw specifieke situatie.

Achtergrondinformatie *Mycoplasma gallisepticum*

Ziekteverschijnselen door *Mycoplasma gallisepticum* bij kalkoenen

De Mg-stammen betrokken bij de recente uitbraken in kalkoenen veroorzaken zichtbare ademhalingsverschijnselen en verdikkingen van de kop. Ook komen milde infecties voor waarbij de eigenaar echter helemaal niets bijzonders aan de dieren ziet. Dan blijkt pas bij bloedonderzoek dat er iets aan de hand is.

Schade door Mg

De schade door een Mg-besmetting in vleeskalkoenenkoppels kan fors zijn, met name door ademhalingsproblemen en verhoogde afkeuringen aan de slachtlijn.

Mg en pluimveetype

Mg beperkt zich niet tot een specifiek pluimveetype. Genetische onderzoek van Mg-stammen in verschillende pluimveetypen heeft laten zien dat dezelfde stammen gevonden worden bij uitbraken in de verschillende pluimveetypen. Omdat de Mg-bacterie zich niet beperkt tot een specifiek pluimveetype, kan een toename van Mg in één pluimveetype het risico verhogen op een Mg-besmetting in de gehele pluimveesector.

Overleving van Mg

Mycoplasma's zijn kwetsbaar voor ontsmettingsmiddelen en uitdroging. In een lege, schone, droge stal overleven ze dan ook niet lang. In ei-resten of ander materiaal kunnen ze echter dagen tot weken overleven. In een pluimveekoppel zijn ze praktisch niet uit te roeien, ook niet met geneesmiddelen. Korte tijd na het besmetten van een kip of kalkoen zitten de kiemen namelijk in de luchtwegen en in de luchtzakken. Medicijnen zijn daar niet voldoende effectief. Behandeling tegen mycoplasma's is daarom nooit afdoende om het koppel vrij te maken; de besmetting blijft aanwezig in het koppel.

Besmetting met Mg kan plaatsvinden door:

1. Contact met besmette stof- of waterdeeltjes in de lucht, die via neus- en/of oogslimvlies de luchtwegen van de kalkoen infecteren.
2. Met Mg besmette water-, stof- en veerdeeltjes kunnen afkomstig zijn van besmette kalkoenen in een koppel op hetzelfde bedrijf, maar ook van Mg-besmette dieren op enige afstand buiten het bedrijf.
3. De Mg-besmetting kan een bedrijf worden binnengebracht met besmet stof en besmette veertjes (op kleding en haar) en via bezoekers (dierenarts, vang- en entploegen, pluimveehouder, eigen personeel, personeel van voerwagens-) en via materialen!
4. Eendagskuikens kunnen besmet raken door een besmetting vanuit het moederdier. Zij zijn dan op latere leeftijd gevoelig(er) voor ademhalingsproblemen.

Behandeling

Het voorkómen van Mg is in het algemeen belangrijker dan genezen. In de bestrijding van Mg ligt het accent op het voorkómen van de infectie, omdat een behandeling alleen leidt tot een (tijdelijke) onderdrukking van de infectie, en de behandelmogelijkheden bij kalkoenen zeer beperkt zijn. Behandeling wordt derhalve alleen geadviseerd wanneer de problemen daar aanleiding toe geven (bijvoorbeeld bij ademhalingsproblemen).

Vaccinatie

Op dit moment is er geen Mg-vaccin in Nederland geregistreerd voor toepassing bij kalkoenen. Mg-vaccinatie is tot op heden ook weinig effectief gebleken bij kalkoenen om de schade te beperken van een Mg-infectie.

Neem contact op met uw begeleidend dierenarts om te bespreken of, en zo ja, welke genoemde adviezen voor uw situatie van belang zijn in de huidige situatie van verhoogde waakzaamheid *Mycoplasma gallisepticum*.